

Зелений світ

ЕКОЛОГІЧНА ГАЗЕТА
УКРАЇНИ

№ 10(292) жовтень 2014

ВИЖИВАННЯ
ДЕМОКРАТІЯ
ГУМАНІЗМ

ЖОВТЕНЬ

- 1 - Міжнародний день людей похилого віку
- 2 - Міжнародний день боротьби проти насилля
- 5 - Всесвітній день учителя
- 10 - Всесвітній день охорони психічного здоров'я
- 100 років від дня народження Євгена Миколайовича Кондратюка (1914–1992), українського ботаніка
- 11 - 80 років від дня народження Юрія Миколайовича Щербака (1934), українського письменника, голови УЕА «Зелений світ»
- 12 - День працівників санітарно-епідеміологічної служби
- 13 - Міжнародний день зменшення ризику природних катастроф
- 14 - Покрова Пресвятої Богородиці
- День українського козацтва
- 17 - Міжнародний день боротьби за ліквідацію бідності
- 20 - Всеукраїнський день боротьби із захворюванням на рак молочної залози
- 24 - День Організації Об'єднаних Націй

ДО СЕРЕДИНИ СТОЛІТТЯ МОЖЕ ВІДНОВИТИСЯ ОЗОНОВИЙ ШАР

Завдяки відмові від ряду хімічних речовин відновлення озонного шару відбудеться в найближчі десятиліття. Про це йдеться в новому дослідженні, підготовленому експертами Програми ООН з навколишнього середовища (ЮНЕП) та Всесвітньої метеорологічної організації (ВМО), передає Центр новин ООН.

«Є позитивні ознаки того, що озонний шар — на шляху до відновлення, що може статися вже до середини століття. Монреальський протокол — один з найуспішніших міжнародних договорів у сфері захисту навколишнього середовища — забезпечує захист стратосферного озонного шару і допомагає уникнути підвищеної ультрафіолетової радіації, яка досягає земної поверхні», — заявив глава ЮНЕП Ахім Штайнер.

Монреальський протокол щодо речовин, які руйнують озонний шар, був підписаний 16 вересня 1987р. У ньому вдалося заборонити виробництво та споживання 100 видів хімікатів.

Автори нового дослідження вважають, що відновлення озонного шару відбудеться вже в найближчі десятиліття.

Озон захищає землю від ультрафіолетового випромінювання, що є основною причиною меланоми та інших ракових захворювань шкіри. В ЮНЕП вважають, що належа реалізація Монреальського протоколу допоможе запобігти двом мільйонам випадків раку шкіри до 2030 року, а також зробить важливий внесок в охорону дикої природи і в розвиток сільського господарства.

Експерти відзначають, що виведення з ужитку речовин, які руйнують озон, допомагає також і в боротьбі зі зміною клімату, оскільки багато хімічні речовини, контрольованих договором, були визнані також джерелами глобального потепління.

БУДЕ АЛЬТЕРНАТИВА ГАЗУ

Україна хоче закупити близько одного мільйона тон мазуту для заміщення відсутніх обсягів газу в опалювальний період, повідомив голова Міненергетики Юрій Продан, передає ТСН. За його словами, закупівля палива буде здійснюватися неодноразово і можливо в менших обсягах, протягом усього опалювального періоду 2014–2015 року.

УКРАЇНЬСЬКА ЕКОЛОГІЧНА АСОЦІАЦІЯ «ЗЕЛЕНИЙ СВІТ»
ЗАПРОШУЄ НА СВІЙ ЧВЕРТЬСТОРИЧНИЙ ЮВІЛЕЙ

Шановні члени Зеленої Ради УЕА
«Зелений світ»!

Запрошую Вас взяти участь у проведенні Круглого столу з нагоди 25 річниці прийняття «Зеленим світом» своєї Програми з таким порядком денним:

1. Аналіз виконання Програми Української екологічної асоціації «Зелений світ».

2. Розвиток українського природоохоронного законодавства за часи незалежності.

Програма «Зеленого світу» прийма-

лає І з'їздом Української екологічної асоціації «Зелений світ» 29 жовтня 1989 року з метою покращення екологічної безпеки нашої держави.

Аналіз виконання Програми та аналіз еволюції українського природоохоронного законодавства за 25 років дасть змогу побачити і наші досягнення і наші прорахунки, а аналітичний документ (підсумок Круглого столу) має дати змогу новообраному парламенту та Кабінету Міністрів України уникнути помилок «попередників», а саме будувати нову державну політику, керуючись лише економічними мотивами, забуваючи про екологічний та соціальний чинники, в основі яких якраз і лежить екологічна безпека.

Враховуючи вище викладене, прошу кожного члена Зеленої Ради Асоціації надати стисло тези своєї доповіді, а також свої пропозиції щодо проведення вказаної акції. Також, пропоную у доповідях дати своє бачення історії зародження та розвитку Зеленого руху в Україні та спогади щодо Вашого особистого внеску в Зелений рух на початку його становлення та розвитку.

Круглий стіл планується провести 04 листопада 2014 року в приміщенні Зеленого світу (вул. Толстого, 9). Початок роботи о 15.00.

З повагою,

**Голова УЕА «Зелений світ»
Юрій Самойленко**

Газета «Зелений світ».
Виходить з 1989 року.
Засновники газети: УЕА
«Зелений світ»
Передплатний індекс
Свідоцтво про реєстрацію
№ 630 серія КВ
від 10.05.1994 р.
Ідентифікаційний код
№

Адреса: Контрактова площа, 4, Київ-70,
для листування: 002, Київ,
а/с №84
тел.289-16-80

E-mail:

ВЕБ сторінка УЕА «ЗС»
WWW.zelenysvit.org.ua

Шеф-редактор
Юрій Самойленко
Головний редактор
Віктор Ткаченко

Думки, висловлені авторами матеріалів, можуть не збігатися з позицією редакції.

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами лише на сторінках газети.

Надруковано УЕА «Зелений світ»

Тираж 999 прим.

В газеті використовуються матеріали з інтернет-видань: Кореспондент.net; Майдан-ІНФОРМ; УНІАН; Утро.ru; «Обозреватель», Експрес online, eko.portal.

УЕА «Зелений світ» створена в 1988 році як реакція суспільства на жахливий екологічний стан в Україні, спричинений Чорнобильською катастрофою 1986 року. Асоціація є членом Міжнародної федерації «Друзі Землі».

Голова УЕА «Зелений світ» Юрій Іванович Самойленко.

Газета «Зелений Світ» була, на час створення, одним з найперших неформальних антирежимних видань, в якому відкривалася правда про стан здоров'я нації та екологічні негаразди в країні. Газета стала рупором демократії. В епоху тотального замовчування та брехні на наших шпальтах відкривалися жахливі картини радянської дійсності.

Фото Галини Янченко з Facebook

У КИЇВРАДІ ВЛАШТУВАЛИ БІЙКУ ЧЕРЕЗ ЗЕМЕЛЬНІ ПИТАННЯ

У Київраді виникла бійка через прохання депутатів зняти з розгляду земельні питання, внесені наспіх.

Потасовка виникла між депутатами фракції «Радикальна партія Ляшка» і «Кличківцями».

Почувши заклик зняти з розгляду деякі питання, мер Києва Віталій Кличко заявив:

«Я закликаю не реагувати на репліки депутатів, які прийшли сьогодні попаритись, навіть одягли військову форму».

Після цього, депутат Ігор Мосійчук (який був у камуфляжі) з криками: «Я воював там, мразь! Бл*дь, я тільки вчора з Маріуполя» кинувся до секретаріату, але його перехопили інші депутати.

Після цього почалась потасовка. Кличко оголосив перерву.

Після перерви Кличко заявив, що депутати, які порушують регламент і зривають засідання Київради, будуть позбавлені слова.

«У Київраді деякі депутати навмисно влаштовують провокації, щоби привернути до себе увагу. Багато з них балотуються до ВР і вважають, що можуть порушувати регламент, ображають інших депутатів, зривають засідання», — зазначив Віталій Кличко.

За словами депутата Олександра Пабата, зі 101 «земельного» питання порядку денного, 43 були внесені на президії з голосу, ще три додали просто на засіданні 4 вересня.

Українська правда. Київ

ЧЕРЕЗ МАХІНАЦІЇ ІЗ ЗЕМЛЕЮ КИЇВ ВТРАЧАЄ 50 МЛРД ГРН. НА РІК

Про це заявив мер Києва Віталій Кличко під час інспектування демонтажу незаконної забудови на бульварі Дружби Народів, 38, повідомляє прес-офіс мера.

«Незаконних забудов у Києві величезна кількість. Ми розпочали демонтаж. Це — не єдина незаконна будівля, яку ми прибираємо за рішенням суду. Тенденції підклимних схем минулої влади покладено край. Всі рішення щодо виділення землі у Києві будуть публічними і прозорими», — наголосив Кличко.

Він додав, що столична влада буде добиватися скасування незаконних «земельних» рішень і перегляду справ у судах. А на місці незаконного будівництва на бульварі Дружби Народів з'явиться сквер.

«Ця ділянка буде використовуватися як зелена зона для усіх киян. Зелених зон у Києві повинно бути якомога більше», — відзначив Кличко.

Водночас депутат Київради Олександр Пабат пише у Facebook, що практично 100% порядку денного сесії Київради 4 вересня складають «земельні питання».

ЗЕЛЕНУ ЗОНУ ВИСТАВИЛИ НА ПРОДАЖ ПІД ЗАБУДОВУ

У Києві розгорівся черговий будівельний скандал — підприцїл забудовників потрапила ділянка в 16,5 га на вул. Прирічній на Оболоні. Про це пише «Сьогодні».

Землю біля затоки Собаче гирло передали в оренду компанії-збудовнику 1 жовтня 2007 року. Депутати не погребували навіть внести зміни до Генплану та проект планування приміської зони до 2020 року, щоб виключити передачу під забудову гектари із зони зелених насаджень.

Це рішення спровокувало скандал — мешканці влаштовували протести проти забудови.

Нині влада вирішила виправити помилку і виступає категорично проти будівництва.

«Зараз щодо цього рішення готуються документи на скасування. Ці землі свого часу виключили із зеленої зони, а депутати навіть протест прокуратури в 2009 році на це землевідведення не підтримали», — розповіли у Департаменті земресурсів КМДА.

У відповідь збудовник, якому належить скандальна ділянка, через довгі роки вирішив її просто продати.

«Мабуть, керівництво компанії дізналося, що влада має намір відібрати в них землю, і вирішило швиденько її позбутися», — припускають в Департаменті земресурсів КМДА.

Виручити за 16,5 га компанія збирається 192,39 мільйона гривень (\$ 16,5 мільйонів, або \$10 тисяч за сотку (це нижче ринкової вартості, бо ділянки на Оболоні коштують від \$ 13-14 тисяч за сотку).

Однак проблема полягає в тому, що продати орендовану землю можна лише разом із самою компанією.

«Якщо ділянка знаходиться в оренді, то компанія не має права її продавати. Єдине, що може зробити власник — це продати саму компанію, разом з усіма договорами оренди і активами», — пояснив експерт-заступник голови КМДА, юрист Олександр Пузанов.

Дзвінок брокеру, який займається продажем цієї ділянки, нічого не прояснив: на питання, чи можна потенційним клієнтам ознайомитися з документами, Марина Броніславівна різко перервала бесіду, відзначає видання.

У самій компанії зробили вигляд, що взагалі не знають, що у них у власності є 16,5 га землі на березі Дніпра.

Ділянку компанії-збудовнику віддали в оренду на 10 років (до 2017 року).

Там планували побудувати кілька житлових «свічок», офісний центр, готель, ТРЦ, спорт-клуб, школу і дитячий садок.

Так мав виглядати квартал на березі Дніпра. Але будувати там не можна.

Шість років земля залишається безгоспною, а проект до Головархітектури так і не дійшов.

«Цей проект до нас не подавався. Ділянка не освоюється і знаходиться в антисанітарному стані: територія підтоплюється. Там будувати житлові будинки не можна», — заявили у Головархітектури.

КЛИЧКО ПРОТИ СТУСА – ХТО ПЕРЕМОЖЕ?

Столичний сквер ім. Василя Стуса – тест Віталію Кличку на порядність та вірність принципам Майдану

Вже вісім років київська громадськість виборює у столичній владі увічнення пам'яті свого земляка-святошинця героя України, поета-правозахисника Василя Стуса заснуванням скверу його імені. Однак, кремлівські посіпаки чернівецького-попова активно протистояли цій громадській ініціативі.

Понад чверть тисячі киян у 2009 році на громадських слуханнях одногосно проголосували за сквер імені Василя Стуса. 26 лютого 2010 р. під тиском громадськості Київрада таки ухвалює рішення про створення скверу Стуса. Можливо за нього голосували на сесії Київради тодішній депутат Київради Віталій Кличко? Нібито поставлена крапка у цьому питанні?

Проте, виконавча столична влада чернівецького-попова не захотіли виконувати згадане рішення. Тоді громадські активісти позивалися проти КМДА (Київської міської державної адміністрації) у суді і суд 5 квітня 2012 р ухвалив рішення на користь створення скверу ім. Стуса. Більше того, на вимогу судового виконавця суд роз'яснив не кмітливим чиновникам КМДА у який спосіб це рішення треба виконувати, а саме: видати розпорядження голови КМДА про проведення організаційно правових заходів щодо виконання відповідного рішення Київради.

Тодішній очільник КМДА вірний пупіновець Попов категорично відмовився виконувати рішення суду.

За фактом злісного невиконання рішення суду на вимогу Державної виконавчої служби України проти КМДА було порушено кримінальне провадження. Чотири рази наші активісти домагалися скасування постанов корумпованих слідчих про закриття цього кримінального провадження.

У цьому випадку мені зрозуміла мотивація антистусівських дій підполковника КГБ Попова, який грубо порушував

Конституцію України в ім'я своїх антиукраїнських переконань. Тут доречно згадати, що, мабуть, ці ж антиукраїнські переконання пильного держинця на посаді голови КМДА штовхнули його до співучасті у причетності до звірячого побиття учасників мирної студентської акції Євромайдану наприкінці минулого року.

КГБ переслідував правозахисника поета Василя Стуса, брехливо засудив, запроторив його до концтабору, нарешті, убив поета і знищував про нього пам'ять до останнього дня існування «тюрми народів» – ССРСР.

Категорично Попов певно відчував за собою обов'язок знищувати пам'ять героя України Василя Стуса, що й робив.

Зазначу, що попри протидію кремлівських посіпак у заснуванні скверу Стуса, громадськості вдалося «вквачити» з попередньої влади і кадастрову фіксацію скверу, і інвентаризацію зелених насаджень на його території та виготовлення паспорту скверу ім. Василя Стуса, і обіцянки заступника Попова про виготовлення проектно-кошторисної документації природного об'єкту.

«Станом на сьогодні КМДА НЕ ВИКОНАЛА РІШЕННЯ СУДУ! І ніхто за це не покараний!

Саме з проханням виконати зазначене рішення звернулася до Вас (до В. Кличка, ред.) на початку Вашої каденції у якості голови КМДА Святошинська районна організація «Зелений світ».

Натомість екологічна громадськість отримала відписку від Ваших підлеглих у стилі чернівецького-попова. Зокрема пан Жолус, заступник начальника управління екології жодним словом не згадав про сквер імені Василя Стуса. У нього це – зелена зона та земельна ділянка з цільовим призначенням. Привертає увагу й сума в майже півмільйона грн., буцімто виділена на облаштування скверу але не помітна в практичному освоєнні таких

коштів. Брехня!?

За зверненням «Зеленого світу» у 2013 р. народний депутат В. Бондаренко звернувся до КМДА з депутатським запитом щодо ситуації зі сквером Стуса. Заступник голови КМДА Голубченко запевнив, що розробляється проектно-кошторисна документація з облаштування скверу. Ваші ж, Віталію Володимировичу, працівники стверджують, що щойно звернулися з клопотанням стосовно дозволу на розроблення такої документації. Хтось із вас бреше!

Словом, «Зелений світ» просить Вас виконати рішення суду, а Ваша контора у стилі «папереднікав» глумиться над громадськістю цинічною відпискою.

У той час, коли Київ досі оскверняють топоніми увічненням пам'яті покидьків лєнінів, рикових, якірів тощо, Ваша, нібито патріотична адміністрація саботує увічнення пам'яті українського героя – патріота Василя Стуса, невиконанням рішення суду та рішення Київради 2010 року, за яке, можливо, Ви голосували.

Пояснить, чим перед Вами завинив наш Василь Стус?», – йдеться у зверненні голови Святошинської районної організації «Зелений світ» В. Ткаченка та Голови народного фотоклубу «Ікар» О.Козулька до голови КМДА В. Кличка.

Тут мотивація Віталія Кличка проти увічнення пам'яті Стуса видається досить дивною. Можливо він вважає, що рішення суду стосується тільки КМДА Попова, а не КМДА Кличка? Навіть, якщо чинний голова Київської міської держадміністрації не доброзичливо ставиться до нашого сусіда Василя Стуса, все одно мусить дотримуватися букви закону і виконати рішення суду. До цього зобов'язує Конституція України!

Сквер імені Василя Стуса і для нижнього керманіча КМДА є тестом на порядність та українськість.

Якщо ж Віталій Кличко не виконає рішення суду щодо скверу Стуса, то громадські активісти будуть вимушені через суд змусити його поважати Конституцію України.

Слово за головою КМДА – на чьому він бої – Путіна чи Стуса.

**голова Святошинської районної організації «Зелений світ»
В. Ткаченко**

1 жовтня ц.р. у приміщенні Святошинської районної держадміністрації м. Києва відбулася нарада керівництва адміністрації на чолі з головою І. Сагайдаком з громадськими активістами щодо подальшої долі скверу Стуса.

Підсумовуючи результати наради, один з активістів О. Козулька зазначив: «Є надії, що справа зі сквером зрушить з мертвої точки. Помітно, що голова Святошинської РДА намагається розібратися у суті справи. Раніше, у попередньої влади, цього не спостерігалось.

Щоб виконати рішення суду, великих ресурсів залучати не потрібно. Необхідна лише політична воля столичного керівництва. Хочеться вірити, що очільник району допоможе виконати вимоги громадськості у шляхетній справі увічнення великого сина українського народу і нашого сусіда – Василя Стуса».

КРИМСЬКІ ЗАПОВІДНИКИ СТАНУТЬ ВЛАСНІСТЮ ПУТІНА

Процес роздачі заповідного фонду республіки вже почався. 4 червня 2014 Радмін Криму видав розпорядження N464-р про передачу "об'єктів нерухомості в безоплатне користування управлінню справами президента РФ". У списку перераховані різноманітні санаторії, резиденції, пансіонати, а в самому кінці — Кримський природний заповідник. Російські природоохоронні організації виступили з листами протесту проти такого стану справ і вже днями вони звернулися разом до Міністерства природних ресурсів РФ зупинити це, щоб не допустити вилучення заповідників з природо-охоронних територій.

Нагадаємо, що анексії Криму ставити під загрозу знищення третини українських заповідників, що розміщуються саме на території півострова. Адміністрації всіх заповідників підпорядковані державним установам України: Міністерству природи України (Казантипський та Опухський природні заповідники (далі — ПЗ), національний природний парк "Чарівна Гавань"), Державному агентству лісових ресурсів (Кримський ПЗ та Ялтинський гірсько-лісовий ПЗ), Національній академії наук України (Карадазький ПЗ) та Академії аграрних наук (ПЗ "Мис Мартьян"). Власного органу, який би опікувався заповідними територіями в Криму немає. Питання подальшої долі кримських заповідників лишається одною з найбільш актуальних проблем в галузі охорони природи в Україні.

Василію Олексій

БЮДЖЕТИ НАЦПАРКІВ УРІЗАЛИ – «ЗАДЛЯ АТО»

Однак екологи заявляють: вивільнені кошти до військових не дійшли, а об'єкти природно-заповідного фонду опинилися на межі виживання

Скорочення видатків у нинішні часи спіткало й об'єкти природно-заповідного фонду. Міністерство фінансів надіслало відповідного листа Міністерству екології і природних ресурсів, а звітні відповідні вказівки отримали адміністрації національних парків. Відомства повідомляють, що відповідно до закону про зміни до бюджету на 2014 рік, адміністрації повинні скоротити обсяги своїх видатків на 70%. Аж до кінця року. Така вимога стосується більшості державних установ. Кошти мали б іти на забезпечення потреб армії та проведення антитерористичної операції. Активісти Національного екологічного центру України звернулися до Мінфіну за роз'ясненнями, які саме об'єкти природно-заповідного фонду зобов'язані скоротити свій бюджет, бо для них таке урізане фінансування може обернутися на катастрофу. І що цікаво, у переліку об'єктів, наданих Міністерством фінансів, немає жодного із природно-заповідного фонду. Екологи дивуються, бо національні парки свої видатки скоротили, а кошти ділися невідомо де.

— Виходить дуже дивна ситуація. У законі про зміни до бюджету, який є на сайті Верховної Ради, йдеться, що упродовжується відрахування коштів, зокрема і від національних парків, на потреби АТО. Але в листі від Мінфіну немає переліку цих парків. Це може бути якась технічна

помилка з одного боку, або маніпуляція з грошима. Думаю, на місцях наказ Мінприроди про скорочення видатків уже виконують. Хоча ці гроші, які вимагають від нацпарків, насправді навіть не були передбачені в їхньому бюджеті. Через таку ситуацію персонал буде звільнятися, на охорону території коштів не буде, а це спричинить зростання браконьєрства. Одним словом, без грошей національний парк працювати не буде.

Тепер природозахисники вимагають від Міністерства фінансів, Міністерства екології і природних ресурсів, щоби ті розслідували, куди ж саме і на які потреби перераховуються кошти об'єктів природно-заповідного фонду. А ще екологи схвилювані, чому саме з національних парків намагаються витиснути додаткові суми, коли фінансуються вони за залишковим принципом, а того, що виділяє держава, на всі потреби не вистачає. Більшість експертів сходяться на думці, що об'єкти природно-заповідного фонду — це не ті категорії державних структур, на які зараз можна тиснути фінансово.

Еколог з Одещини, який опікується заповідними об'єктами свого краю, Іван Русев розповідає, що від дирекції Нижньодністровського національного парку чув нарікання, що бюджет скорочуватимуть і що навіть без такого рішення влади вижити паркові було б непросто.

— У нацпарків і без цього скрутне становище. У них не було ні на що коштів, крім як на зарплату. Не було ресурсів, щоб проводити моніторинг на території і найголовніше — охороняти цю територію. Навіть якщо насправді ці гроші видають на АТО, то урізання бюджету цих об'єктів зруйнує саму ідею природно-заповідного фонду, — пояснює Іван Русев. — Бо територія без охорони, без моніторингу просто буде роздерта на шматки. Скільки таких ласих шматків є для тих, хто тільки чекає, щоб позбавити сили ці природно-заповідні організації. Я вважаю, що АТО треба допомагати, гроші треба шукати і зятягувати паски. Але національні парки та інші об'єкти природно-заповідного фонду завжди отримували копійки, а якщо зараз у них забрати і ці кошти, це буде катастрофа. А якщо з'ясується, що ці гроші пішли десь на сторону, то це просто злочин.

Такими діями можна зруйнувати систему природно-заповідного фонду, переконані фахівці. Оскільки коштів на утримання парків бракувало, чимало з них мають борги за отримані, але непродані товари та послуги. Через це проти деяких адміністрацій тривають судові процеси. Плюс — частина нацпарків орендує адміністративні приміщення, на що теж потрібні кошти.

До того ж Україна зобов'язана до кінця цього року збільшити удвічі площу природно-заповідних територій (відповідно до Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на 2010 — 2015 роки, що виконується при фінансуванні ЄС). За словами Івана Русева, ніхто цієї вимоги не виконує. На прикладі Нижньодністровського парку пояснює, що тут частину території намагаються позбавити статусу заповідної, щоби зводити на цьому місці лінії електропередачі. Хоча звітувати перед представниками ЄС доведеться: чому кількість заповідних об'єктів

не зростає, а ті, що існують, лишаються непризвольцями.

Інна ЛИХОВИД, «День»

НА КИЇВЦІНІ ВИКРИЛИ ЗЕМЕЛЬНУ АФЕРУ

14 га Бучанського лісу опинилися у власності 90-річного діда нардепа-комуніста Ігоря Калетніка Василя Киргана.

Дід, який мешкає на Вінниччині і нічого не пам'ятає про землю, нібито обгородив її 8-метровим парканом вартістю у 6 мільйонів гривень, повідомляє СТБ.

За документами, 14 гектарів дорогоцінної пристолочної землі дідові продали її власники. Однак багато з тих, хто продавав Киргану свою землю, не те, що про діда ніколи не чули, вони навіть не знали, що мають ділянки.

Інші люди кажуть, що їм заплатили, щоб вони дали дані паспортів і підписали якісь папірці. Жінка навіть назвала суму — за продаж нібито її власної ділянки у лісі їй заплатили 100 доларів.

«Ні. Ніякі заяви на землю ми не писали. Абсолютно ніхто не писав. Використали наші документи... Тільки писали прізвища по паспортах. Мені 100 доларів заплатили,» — розповіла Зоя Ханаєва.

Натомість Люба Тетерська, яка живе на одному подвір'ї з усіма родичами і мріє про покращення житлових умов, про те, що мала у власності землю у Бучі і продала її, навіть не здогадувалась.

Після того, як про паркан у лісі розповіли у новинах, Прокуратура Ірпеня подала до суду справу з вимогою накладати арешт на ділянки. Прийшли під суд і обурені підставні громадяни.

Попри протести юриста діда нардепа Калетніка та представниці Бучанської міської ради, суд таки наклав арешт.

«Накласти арешт та заборонити будь-яким фізичним і юридичним особам в тому числі власнику земельної ділянки проводити будівельні роботи, роботи по вирощуці зелених насаджень на земельній ділянці чи будь-які інші роботи,» — виголосив суддя.

Знаковим є те, що адвокатом відповідача у цій справі виступає Олександр Готин. Саме він веде ще один резонансний судовий процес — відстоює інтереси КПУ, яку хочуть заборонити.

Але повернення землі у держвласність не означає автоматичне притягнення шахраїв до відповідальності. Для цього прокуратура повинна відкрити нове кримінальне провадження.

«Для того, щоб було кримінальне провадження по шахрайству, повинні бути заяви потерпілих осіб. Хто знаходив цих людей, хто платив їм кошти і чи будуть самі люди вважати, що порушені їхні права, а саме право на безоплатну приватизацію ділянок, неотримання відповідної винагороди», — зазначив заступник прокурора Ірпеня Іван Дутчин.

Любов Тетерська, яка щойно дізналась, що їй виділяли землю в Бучі, вирішила позиватися до суду.

Через аферистів вона, як і значна частина інших людей у цій схемі, тепер не отримає від держави ділянку, бо хтось скористався без її відома її законним правом.

ПРАВА ЛЮДИНИ ТА ДОВКІЛЛЯ У НОВІЙ УКРАЇНІ

20-21 вересня 2014 р. у Львові проходили міжнародний симпозиум «Права людини та довкілля у новій Україні: на честь проф. Світлани Кравченко»

Цей захід є унікальним для України, оскільки вперше в історії незалежності нашої держави зібралися провідні юристи-екологи з усього світу, які формують екологічну політику та екологічне законодавство в таких країнах, як США, Канада, Польща, Швеція, Іспанія, Німеччина, Угорщина, Грузія, Вірменія, Мексика, Молдова, Білорусія. Учасники симпозиуму — це найуспішніші юристи-практики та вчені у сфері екологічного права, розробники екологічного законодавства у своїх країнах, автори міжнародних угод та конвенцій у сфері захисту довкілля, члени міжнародних органів, які займаються охороною довкілля, зокрема відповідних комісій та комітетів Організації Об'єднаних Націй.

Тема заходу вкрай важлива для сьогодення України, оскільки вперше в Україні було винесено на такий високий рівень обговорення взаємозв'язку охорони довкілля та базового права людини — права на життя. Цей новаторський погляд, вперше запропонований проф. Світланю Кравченко, набуває все більшого визнання в усьому світі і знаходить відображення у законодавстві та правозахисній практиці.

Екологічне право не може розглядатися окремо у процесі розробки стратегічних рішень, законодавства та правових доктрин. Право в царині прав людини не може бути сферою цілковито відокремленою від піклування про якість життя на землі. Екологічні права вже не одне десятиліття низкою професорів та практикуючих юристів визнаються невід'ємною складовою прав людини. Міжнародні та національні суди в Європі, Африці, Азії, Північній та Південній Америці трактують угоди та конвенції, національні конституції і законодавство з прав людини на користь захисту довкілля. Саме розгляду проблем охорони довкілля через призму прав людини, місце екологічного права в європейських реформах нової України був присвячений міжнародний симпозиум у Львові.

Учасники симпозиуму працювали над розробкою практичних пропозицій для України у сфері правового захисту довкілля, зокрема над шляхами покращання екологічного законодавства та вирішення таких нагальних проблем, як реабілітація природного навколишнього середовища у зоні проведення АТО. Колеги із Всесвітнього альянсу екологічного права (США) поділилися своїм досвідом відновлення довкілля у зонах військових конфліктів і розробили програму спільної роботи у цьому напрямку з українськими колегами.

«Захід став знаковим у відкритті нових граней застосування юридичних методів для захисту екологічних прав та охорони довкілля в новій Україні, і, як писав адвокат з прав людини під час військової диктатури 1976-1983, жертва катувань, професор екологічного права Альберто Каттан, що одного разу відкриті Вами очі — це вже є зобов'язання. Ви ніколи не мо-

жете закрити їх знову. Отже, і ми, окресливши основні проблеми в захисті прав людини та охорони довкілля в Україні, не маємо права зупинитися. Ми повинні докласти всі зусилля з відновлення довкілля в зоні АТО, зі збереження сприятливого для життя довкілля для наступних поколінь у всій країні. Ця проблема має стати наскрізною для комплексу всіх реформ в Україні», — зауважила виконавчий директор МБО «Екологія-Право-Людина» Олена Кравченко.

«На симпозиумі були визначені напрями подальшої глибшої співпраці на міжнародному рівні, що стимулюватиме побудову у новій Україні верховенства права для охорони довкілля та захисту екологічних прав», — додала керівник проєктів та програм Ганна Хомечко.

Учасники симпозиуму написали відкрите звернення із закликом до світової спільноти юристів-екологів зробити усе можливе для припинення військової агресії Росії на Сході України та зупинення руйнування довкілля у зоні військових дій. Окрім того, був вироблений план дій, який подається нижче.

План дій для нової України
Ми підтримуємо:

1. Контролювання, ефективне використання і обстоювання міжнародних угод, які стосуються України. Йдеться про усю територію України, включаючи тимчасово окуповані території та території збройного конфлікту.

2. Забезпечення екологічної безпеки до, під час і після збройного конфлікту. У даній ситуації потрібно невідкладно звернути увагу міжнародних організацій та уряду України на здійснення оцінки усіх аспектів шкоди, завданої збройним конфліктом, та розробку планів її усунення.

3. Подолання бар'єрів у доступі до правосуддя та розвитку судової практики в інтересах громадськості.

4. Вимога до уряду та інших інституцій фінансувати ведення судових справ юристами, які віддані служінню інтересам громадськості, а не комерційним інтересам.

5. Освіта, просвіта і обмін досвідом для суддів та юристів щодо екологічного права та прав людини та створення для цього сприятливих платформ.

6. Розробка та вдосконалення національного та міжнародного законодавства у сфері прав людини та захисту довкілля.

7. Інтеграція України, як європейської нації, із інституціями, стандартами, законодавством Європейського Союзу, а також максимальна підтримка у цій сфері з боку європейських та міжнародних інституцій.

ЗУПИНИТИ ДИСКРИМІНАЦІЮ ВЛАСНИКІВ МАЛОЛІТРАЖОК

24 вересня під час круглого столу українські екологи презентували результати дослідження «Фіскальні методи регулювання CO₂ автотранспортом в Україні» і обговорили разом з чиновниками, експертами та представниками бізнесу можливість та перспективи зміни підходу оподаткування автотранспорту в Україні. Екологи запропонували перейти від шкали, що базується на об'ємі двигуна

до системи оподаткування в залежності від рівня викидів парникових газів.

Українські екологічні експерти пропонують змінити систему, щоб власники авто зі значними викидами парникових газів платили значно більше, ніж власники малолітражних автовок відповідно до обсягів викидів. Європейський досвід вказує на те, що такий метод є найкращим для споживача — купувати автомобілі з меншими викидами. «За статистикою, власників великогабаритних авто, які роблять найбільш шкідливі викиди за останні роки стало втричі більше. Ми передбачаємо, що податок на викиди CO₂ змусить покупця тричі подумати, перш ніж придбати автомобіль з великим об'ємом двигуна. Зокрема, подумати про забруднення повітря та зміни клімату», — зазначає експерт Національного екологічного центру України Сторчило Марія.

Існуюче українське законодавство не має жодного дієвого інструменту, який би враховував викиди шкідливих речовин від автомобілів та відповідав принципу «забруднювач платить». Всі податки, акцизи або збори мають лише опосередкований екологічний ефект і не стимулюють громадян купувати мало- та середньолітражні авто, які би набагато менше забруднювали повітря. Натомість діє спеціальне мито на малолітражки, залишаючи автомобілі преміум класу поза увагою. Це може призвести до дискримінації населення з середнім рівнем доходів.

«Мотивацією щодо зміни законодавства, має бути поділена за справедливим принципом «забруднювач платить». Додатковими перевагами змін стане збільшення надходжень в бюджет, зменшення забруднення повітря в містах та боротьба зі зміною клімату», — заявила голова відділу зі зміни клімату НЕЦУ Ірина Ставчук.

А поки же екоактивісти та експерти-екологи збираються і надали співпрацювати над просуванням змін в законодавстві, впливаючи на українських чиновників та посадовців.

Сторчило Марія

НОВІ УСПІХИ БЕРЕГІВСЬКОЇ ПОЛЬДЕРНОЇ СИСТЕМИ

Заключна конференція проєкту Програми ТКС ЄІСП Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна 2007–2013 «Підвищення готовності до паводків у Берегівській транскордонній польдерній системі зі спрямуванням на басейн каналу Чаронда-Латорица» відбулася 14 серпня 2014 року у приміщенні БУВРУ річки Тиса. Участь в роботі конференції взяли усі партнери проєкту, а також представники відповідних управлінь Закарпатської ОДА. Представники «ЕКОСФЕРИ» взяли участь у цій конференції, як партнери проєкту.

У ході роботи конференції був зроблений огляд впроваджених заходів проєкту, розглянуто питання стану розвитку Берегівської транскордонної польдерної системи та результати впровадження заходів в Угорщині, висвітлено суть та результати сільськогосподарських досліджень у рамках реалізації проєкту, представлена спільна Програма розвитку водного господарства і забезпечення екологічних цілей по обидва боки кордону.

ПРАВИЛА ХАРЧУВАННЯ ШКОЛЯРІВ

Ніби й вчора лунав останній дзвоник, і знову — приготування до нового навчального року: шкільна форма, приладдя. У цій суєті поза належною увагою, нерідко залишається один із найголовніших факторів, який напругу впливає на якість навчання дитини та її здоров'я — усвідомлене, якісне харчування своєї дитини.

Дитячий організм завжди потребує повноцінного харчування, але під час навчання — особливо. За статистикою, хвороби шлунка серед дітей шкільного віку посідають друге місце. І саме дитинство та шкільні роки формують у дітей харчові звички, які супроводжуватимуть їх все життя.

“Repetitio est mater studiorum”, тобто повторення — мати навчання, — казали давні. Перед новим навчальним роком варто освіжити знання, ціна яких є дуже високою.

Від 6 до 11 років

Цей період є особливо важливим для дітей, тому що вони починають навчатися у школі, змінюється режим відпочинку, збільшується психоемоційне навантаження.

На перший сніданок обов'язково мають бути страви, багаті білком — із яєць, сиру, риби, м'яса. Вони забезпечують тривале почуття ситості.

Кількість прийомів їжі — 5.

Від 11 до 14 років і підлітків

У цьому віці, крім психоемоційних та інформаційних навантажень, формується статеву система. Раціон харчування повинен бути багатий всіма харчовими речовинами, особливо, білками, вітамінами та мінералами, зокрема, вітамінами групи В, С, магнієм та цинком.

Кількість прийомів їжі — 4.

Але яким би корисним не був бутерброд, він не може замінити повноцінного обіду.

Омега-3 для всіх

Для активної мозкової діяльності необхідні продукти, багаті йодом, наприклад морська капуста, а також омега-3 кислоти. Вони підвищують розумові здібності (пам'ять, логічне мислення, увагу і т. д.), швидкість сприйняття інформації та швидкість розумових реакцій, активізують обробку та аналіз інформації.

Містяться головним чином у морській рибі, морепродуктах і рослинних оліях.

Режими харчування школярів при навчанні в першу і другу зміни

За будь-якої форми навчання можна

скласти оптимальний режим харчування, який може мати приблизно такий вигляд.

Перша зміна

7.30 — 8.00 Сніданок вдома

10.00 — 11.00 Гарячий сніданок у школі

12.00 — 13.00 Обід вдома або в школі

19.00 — 19.30 Вечеря вдома

Друга зміна

8.00 — 8.30 Сніданок вдома

12.30 — 13.00 Обід вдома (перед відходом до школи)

16.00 — 16.30 Гаряче харчування в школі

19.30 — 20.00 Вечеря вдома

Способи приготування їжі для дітей та підлітків

Варіння, запікання, рідше — тушкування, обмеження (краще повне виключення) смажених страв, обмеження синтетичних харчових добавок, солі, спецій та ін.

Вода та напої

Найкращим напоєм є вода: звичайна, фільтрована або бутильована.

Корисні напої: чай зелений та чорний неміцний, з лимоном, молоком, какао з молоком, напій кавовий з цикорію, компоти з фруктів, ягід та сухофруктів без цукру або з невеликою кількістю цукру, морси, киселі, свіжі соки (розбавлені навпіл з водою, не більше 1 склянки на день), кисломолочні напої.

Солодкі газовані напої та промислові соки максимально обмежити, оскільки вони виснажують підшлункову залозу та сприяють розвитку ожиріння та цукрового діабету 2 типу, обмежують резерви організму дитини та підлітка.

“Порожнє брюхо до навчання глухо”. Правильний сніданок.

Вже, мабуть, всі знають, що він просто необхідний, тому що дає поживу всьому організму, а в першу чергу — мозку школяра, який витримує шалені навантаження інформацією, емоціями та стресом.

Їжа для сніданку обов'язково повинна включати білкові страви: варене яйце або парові омлет, котлету, рибу, білий м'який сир, доповнені зерновим гарніром — кашею. Корисно доповнювати сніданок ягодами та овочами.

Напої: чай неміцний з лимоном або молоком нормальної жирності, домашнє какао з молоком, а не готовий напівфабрикатний напій, кавовий напій із цикорію з молоком, свіжий сік.

Сніданок із собою

Його обов'язково потрібно давати. Ідеальним резервуаром є спеціальна пластикова коробочка для їжі — ланч-бокс, яка легко відкривається та щільно закривається.

Їжа для шкільного сніданку: бутерброд із цільнозернового або висівкового хліба (треба дивитися, щоб не кришився) з відвареним м'ясом або нежирним та негострим твердим сиром, запечені або парові (лише не смажені) сирники, сирні запіканки.

Фрукти та овочі: яблука, груші, огірок або моркву.

Напої: у фляжці або пляшечці

фруктово-ягідні компот, негустий кисіль, зелений чай з лимоном та медом.

Серветку також не забути покласти, щоб дитина витерла руки до та після їжі.

Гарячий обід

Але яким би корисним не був бутерброд, він не може замінити повноцінного обіду. Тому важливо пояснити дитині, що необхідно їсти гарячі страви, особливо якщо вона залишається після уроків на групу подовженого дня. Якщо ж дитина перебуває у школі до обіду чи пізніше, потрібно, щоб вдома на неї чекав повноцінний обід.

Їжа для обіду: суп овочевий або на нежирному неміцному бульйоні, котлета парова м'ясна або рибна, каша з додаванням невеликої кількості 82% вершкового масла, салат із свіжих або тушкованих овочів із оливковою олією, шматок висівкового, українського або зернового хліба.

Напої: компот із ягід, фруктів або сухофруктів, або неміцний настій шипшини.

Полуденок

Це невеликий, але обов'язковий перекус, який дасть енергію мозку дитини, яка готує домашні завдання.

Їжа для полуденку: фрукти або ягоди — свіжі або розморожені (полуниця, малина, чорниця, голубика) або булочка висівкова з джемом або печиво цільнозернове з натуральним йогуртом (кефіром, ацидофіліном, ряжанкою), чай з молоком.

Вечеря

Важливо, щоб вона була також повноцінною, але з невисокою калорійністю, щоб не сприяли надмірній вазі та ожирінню. Не менш важливим є спільне проведення часу з близькими, доброзичливі розмови, які сприяють зняттю стресу, що накопичився за день та гарному настрою. Не забувайте про це ніколи.

Їжа: варена або тушкована курка, індичка або риба з тушкованими сезонними овочами.

Напої: компот із ягід, фруктів або сухофруктів

Перед сном — склянка кисломолочного напою

Сприяє нормальній роботі шлунково-кишкового тракту, імунної системи та міцному сну.

Невеличка склянка 2,6% або 3,2% кефіру (простокваші, ацидофіліну або ряжанки).

Усмішка перед школою

“Кращий спосіб зробити дитину хорошою — це зробити її щасливою”, — казав Оскар Уайльд. А це означає — і здоровою.

Шкільні роки наших дітей пролітають швидко, ніби журавлі в небі. Цей час назавжди залишиться у їхній і нашій, батьківській, пам'яті. І прекрасно, якщо він асоціюватиметься із приємними спогадами, першою вчителькою, спільними сімейними смачними сніданками, радісними вечереми та недільними обідами.

Оксана Скиталінська, дієтолог, спеціально для УП

УКРАЇНСЬКІ ЕКОАКТИВІСТИ ПРОВЕЛИ КЛІМАТИЧНИЙ МАРШ

22 вересня 2014 року у вечірній час активісти громадських організацій зробили лазерну проекцію на гадирні Дарницької ТЕЦ у м. Києві, щоб закликати українців до раціонального використання електроенергії та привернути увагу до необхідності розвитку відновних джерел енергії. Жителі навколишніх кварталів могли бачити заклики: «Споживання!», «Для великих змін потрібен кожен», «Почни з себе — вимикай!», «Зміни клімату починаються тут», а також зображення вітражів.

У такий спосіб активісти чотирьох українських екологічних організацій намагалися привернути увагу до відновних джерел енергії та ризиків, які несе застаріла енергосистема України, ролі енергоефективності не лише на шляху подолання енергетичної кризи, а й у сповільненні кліматичних змін. Щоб донести ці повідомлення до широкого загалу активісти обрали енергоощадний спосіб: використали проектор, а споживання електроенергії на проведення акції склало близько 0,25 кВт/годину. До акції «Почни з себе — вимикай!» долучилися активісти кліматичного руху в Україні та просто небайдужі громадяни.

«Ми проводимо цю акцію для того, щоб привернути увагу громадськості до величезного потенціалу з енергозбереження. Воно наразі є останнім стратегічним енергоресурсом, який залишився в Україні в достатній кількості. Наприклад, якщо замінити всі освітлювальні прилади в країні на енергозберігаючі, можна буде закрити більше 10 вугільних енергоблоків ТЕС, або дві великі електростанції, які інтенсивно забруднюють повітря. Зараз саме час викручувати «лампочки Ілліча» та переходити від радянської «комуналки» без лічильників до європейської моделі жорсткого обліку, ефективності та прозорості. Для цього потрібна воля громадянського суспільства», — стверджує Олег Савицький, фахівець Національного екологічного центру України.

Раціональне споживання енергії у кожному домогосподарстві, на великих промислових об'єктах в усьому світі — це шанс для людства сповільнити зміни клімату. Відповідно, це шанс попередити критичні зміни погоди, стихійні лиха у різних кутках світу, уникнути людських жертв та економічних втрат. Кожна людина може реально впливати на ситуацію: відповідально споживати енергоресурси і відкрито висловлювати свою думку щодо міжнародних економічних, енергетичних та екологічних рішень політиків, від яких залежить майбутнє Планети і якість життя на ній.

«Ця акція — одна з 2 500 подій, котрі люди всього світу організовують у ці дні перед Самітом ООН зі змін клімату, що відбувається, сьогодні, 23 вересня в Нью-Йорку», — коментує подію Юлія Маклюк, координатор міжнародної екологічної організації 350.org у Східній Європі. «На Саміт з'їдуться голови практично усіх країн світу, і громадяни вимагають від них рішучих дій для подолання змін клімату. Зокрема, в неділю в Нью-Йорку пройшов найбільший в історії кліматичний марш, в якому взяли участь 400 тисяч людей».

ЗА ВИБЕЗЕННЯМ СМІТТЯ СЛІДКУВАТИМУТЬ З СУПУТНИКА

КП «Київкомунсервіс» запускає систему GPS-моніторингу та координації роботи підприємств, які займаються вивезенням побутових відходів.

Про це заявив керівник підприємства Євген Русін, повідомляє сайт КМДА.

За його словами, це буде першим кроком на шляху переходу до європейських стандартів роздільного збору ТПВ.

«Система передає сигнал у режимі он-лайн на монітори, що розташовані на підприємстві. Це суттєво допомагає при здійсненні контролю за вивозом відходів, оскільки працівники можуть відстежувати де, коли і скільки відходів вивіз кожен сміттєвоз, та при роботі зі скаргами мешканців столиці», — розповів Русін.

Він додав, що наразі також налагоджується подальша співпраця зі сміттєспалювальним заводом «Енергія» для покращення умов роботи перевізників і для забезпечення ефективної роботи заводу.

«На заводі запроваджується система електронного зважування, що значно прискорить і спростить контроль за кількістю вивезених твердих побутових відходів», — сказав Русін.

Також, за його словами, планується встановлення електронних чипів для фіксації даних кожної машини, що також підвищить якість надання послуг.

СВІТ ОЧІКУЮТЬ ГЕОПОЛІТИЧНІ ПОТРАСІННЯ ЧЕРЕЗ БОРТЬБУ ЗА ПІСНУ ВОДУ

Брак водних ресурсів може привести до нових воєн. Стратегія національної розвідки США є свого роду відображенням бачення авторитетних представників спецслужб США основних викликів і загроз національній безпеці Сполучених Штатів на чотирирічну перспективу.

Згідно з цим документом нестача прісної води становить серйозну загрозу глобальній безпеці, яку американські спецслужби, за своєю важливістю, прирівнюють до таких проблем, як швидке зростання зброї масового ураження, тероризм, кібератаки на важливі об'єкти інфраструктури.

Через забруднення, висихання водойм, ріст чисельності населення планети, збільшення темпів урбанізації і промислового виробництва з кожним роком зростає загроза різкого скорочення кількості прісної води в світі. Найбільшому ризику піддається населення Китаю, Бангладеш, Індії, Нідерландів, Пакистану, Філіппін, США і малих острівних держав.

Від трострого браку води страждають багато країн, що розвиваються. На цьому ґрунті нерідко виникають внутрішньодержавні конфлікти і міждержавні суперечки. За останні 50 років мало місце 37 запеклих міждержавних суперечок через водні ресурси, що призвели до використання насильства. В цей же період було підписано 150 договорів, пов'язаних з цими ресурсами. Держави високо цінують ці угоди, оскільки вони дозволяють підвищити рівень стабільності і передбачуваності міжнародних відносин.

За оцінками ООН, зараз п'ята частина жителів планети або 2,6 млрд. людей не

має доступу до чистої питної води і 40% населення — 1,6 млрд. — позбавлені основних послуг у сфері санітарії. Ці люди належать до найбідніших з бідних. Велика частина з них проживає в Китаї чи Індії. Важка ситуація і в країнах Африки на південь від Сахари. Згідно з прогнозами до 2030 року потреби в продуктах харчування зростуть на 55%. А це призведе до розширення потреб у зрошенні, на яке сьогодні припадає майже 70% всієї прісної води, що використовується державою. Тому нестача водних ресурсів може спровокувати дефіцит продуктів харчування.

На сьогоднішній день приблизно 39 країн світу отримують більшу частину необхідної їм води з-за кордону. Серед них — Азербайджан, Латвія, Словаччина, Узбекистан, Україна, Хорватія, Ізраїль, Молдова, Румунія і Туркменістан.

ESOPORTAL

ФАБРИКА СМЕРТІ ДЛЯ БУРИХ ВЕДМЕДІВ НА ЛЬВІВЩИНІ

У Львові відбулась прес-конференція зоозахисників, наукових діячів та представників міжнародного фонду щодо ситуації із жорстоким поводженням з бурими ведмедями на Львівщині.

На заході оприлюднено, що за фактом жорстокого поводження з ведмедями в розпліднику лайок «Енейко» (Львівська область) Дрогобицьким відділом міліції відкрито досудове розслідування. Проте, що відбувається в розпліднику зоозахисники дізналися випадково, коли до них звернулися мешканці села Брониця, де і розташований розплідник.

«Ось що нам написали, — каже Марія Трунова, Асоціація зоозахисних організацій України: «За цією адресою розміщено так званий розплідник «Енейко», який розводить лайок. На території цього розплідника постійно привозять нових ведмедів. Тварин безпосередньо тримають у маленьких клітках, нещасні ведмеді обмежені у русі, випускають їх з кліток тільки для цькування на них собак. Вже не раз туди з'їжджалося багато людей з собаками, які платили гроші за можливість випробувати своїх собак на ведмедях, після цього дійства ведмедів відстрілюють. Так загинула вже не одна тварина».

«Як нам стало відомо зі звернення місцевих мешканців, на території розплідника в далекому кутку лісу утримуються ніде не обліковані ведмеді, — каже Катерина Полянська, Національний екологічний центр України, — незважаючи на існування «Правил випробувань мисливських лайок з підсадним ведмедем», які розповсюджуються на такі заклади, ці Правила порушують Закони України «Про захист тварин від жорстокого поводження», «Про Червону книгу України» та не є зареєстрованими в Міністерстві юстиції, але використовуються на практиці під час проведення випробувань».

Зоозахисники зазначають, що окрім «Правил випробувань мисливських лайок», які поршують законодавство України, зі скаргою до контролюючих органів були передані фотографії не облікованих ведмедів, які утримуються в жахливих умовах в далекому кутку розплідника.

ВЧЕНІ ВІДКЛАЛИ ГЛОБАЛЬНЕ ПОТЕПЛІННЯ НА ДЕСЯТЬ РОКІВ

Зростання середньої температури на Землі може затриматися ще на десять років. Таких висновків дійшли автори нового дослідження, повідомляє ВВС Україна.

Зазначається, що з 1999 року на Землі встановилася так звана пауза у глобальному потеплінні, природу якої вчені не можуть пояснити.

Автори останньої теорії припустили, що уповільнення зростання температур сталося через природний 30-річний цикл руху вод Атлантичного океану. І в наступне десятиліття цей повільний плин продовжить відводити тепло в морські глибини.

Однак, вчені застерігають, що після переходу циклу в фазу набору тепла, глобальні температури можуть різко зрости.

АКУМУЛЯТОР, ЩО ПРАЦЮЄ НА ВОДІ

Японська компанія Furukawa Battery створила електричний акумулятор, який працює з використанням простої води.

Від акумулятора, який назвали Mg Vox, можна заряджати смартфони і надолонники. Згідно із заявою компанії, новинка з'явиться у продажу в середині грудня. Вартість одного акумулятора складе приблизно 10 тисяч єн (93 долари за поточним курсом).

Для повноцінної роботи пристрою в нього достатньо залити два літри води — причому вода може бути як прісна, так і морська. Акумулятор здатний генерувати електроенергію протягом п'яти днів — за цей проміжок часу можна буде повністю зарядити телефон близько 30 разів.

У розробці японських фахівців задіяна система, заснована на взаємодії магнію, води і кисню, при якій виробляється електроенергія. У компанії впевнені, що їхня розробка буде найбільш корисна в умовах стихійного лиха.

АВТОМОБІЛЬНІ ШИНИ 3... КУЛЬБАБОК

Німецькі вчені працюють над покращенням характеристик кульбабок. Справа в тому, що коріння цієї рослини містить каучук, який можна використовувати для виробництва автомобільних шин. Світові лідери із виробництва шин — Bridgestone Corp і Continental AG — вкладають мільйони доларів у ці дослідження, адже кульбабки мають потенціал замінити тропічне дерево гевея, із соку якого нині добувають каучук. Це дерево росте лише у Південно-Східній Азії, доволі вибагливе та схильне до хвороб, йому обов'язково потрібен специфічний клімат і до клімату інших регіонів воно звикає дуже погано. У той час, як кульбабки ростуть будь-де, навіть на бідному ґрунті.

До речі, у Радянському Союзі вже були спроби налагодити промислове виробництво каучуку з кульбабок у 1930—1950-х роках. Але такий каучук тоді виявився значно дорожчим за синтетичний, тож на нього не було попиту, і підприємства були змушені закритися.

У ПАПУА-НОВІЙ ГВІНЕЇ ВИЯВИЛИ ПРЕДСТАВНИКІВ НОВИХ ВИДІВ ССАВЦІВ

Учасники австралійської наукової експедиції в Папуа-Новій Гвінеї зуміли зняти на фотокамеру представників трьох нових

видів ссавців, пише ИТАР-ТАСС.

«Одна з тварин схожа на маленького кенгуру, друга — на бандикута (сумчастий борсук), а третя — на гризуна, — повідомив вчений з університету Мельбурну Дікіна Юен Рітчі. — Інформації про цих тварин немає у відомій нам науковій літературі».

Вчені розмістили 40 фотокамер-«пасток» в джунглях гірського масиву Торрічеллі, розташованого на північному заході Папуа-Нової Гвінеї. Їхнім завданням було спробувати сфотографувати представників рідкісного виду деревних кенгуру. Замість цього в камери «попалися» нікому не відомі тварини.

«Для того щоб підтвердити наші відкриття, безумовно, потрібно буде сюди повернутися, спіймати цих тварин, вивчити їх, у тому числі їхні ДНК, проте це — справа майбутнього, — наголосив Рітчі. — У цих районах мешкають, можливо, багато сотень видів тварин, не тільки ссавці, а й птахи, комахи та інші невідомі науці види».

ВІДКРИЛИ НОВИЙ ВИД КАЖАНА

Вчені описали новий вид кажанів, що проживає в Болівії, — кажан золотий, або *Myotis midastactus*. Раніше його класифікували, який інший вид кажана — *Myotis simus*, що проживає в Південній Америці.

Але після вивчення музейної колекції вчені висунули гіпотезу, що існує новий вид кажанів, який проживає лише в Болівії. Основною його характеристикою є золотисто-жовте, дуже коротке і пухнасте хутро.

У дикій природі *Myotis midastactus* живе в болівійській савані. Він харчується дрібними комахами, а протягом дня спить в дулах дерев, під солом'яними дахами чи в ямках у землі.

Повний опис виду опублікували у виданні *Journal of Mammalogy* доктор Рікардо Морателлі і доктор Дон Вілсон з фундації *Oswaldo Cruz*.

Свій опис доктор Морателлі зробив на основі опублікованого раніше документу про відмінність кажанів Болівії від інших кажанів Південної Америки.

Команда детально проаналізувала 27 експонатів, які зберігаються в музеях США та Бразилії, щоб підтвердити існування нового виду.

Вчений поки що не знайшов живого екземпляра нового виду. Однак він каже про важливість музейних експонатів в якості ресурсу для вивчення природи.

ВВС Україна

СМАКОТИНКА

Курка з виноградом

Вам знадобиться: 1 курка, 300 грам винограду, 3 столові ложки соєвого соусу, 1 столова ложка меду, 1 столова ложка кунжутної олії, перець, сіль.

Спосіб приготування: Для початку приготуємо маринад. Змішуємо соєвий соус з кунжутною олією і медом, ретельно перемішуємо і змащуємо маринадом курку. Даємо їй настоятися протягом півгодини. Маринад, який залишився, змішуємо з двома столовими ложками води, перемішуємо і заливаємо в черевце курки.

Через півгодини розігріваємо духовку, форму для запікання змащуємо маслом і кладемо курку, відправляємо форму в духовку і запікаємо одну годину при 200

градусах. У цей час миємо й нарізаємо виноград, коли пройде година дістаємо курку і додаємо виноград, відправляємо курку ще на 15 хвилин у духовку. Смачного!

